

Niebieska karta

Niebieska karta jest procedurą stworzoną przede wszystkim w celu udzielania skuteczniejszej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Niebieska Karta ma ułatwić osobom doświadczającym przemocy w rodzinie dostęp do informacji, uzyskanie wsparcia i pomocy oraz dokumentowanie zdarzeń związanych z przestępstwem przemocy. Dokumentowanie sytuacji przemocy jest o tyle istotne, że zwykle nie ma świadków przestępstwa (poza sprawcą i ofiarą), a w związku z tym nie ma dowodów tak bardzo pożądanym przez organy wymiaru sprawiedliwości.

Procedura Niebieska Karta nakłada na instytucje obowiązki i zobowiązuje do określonego sposobu postępowania wobec sytuacji przemocy.

Przed wszystkim obowiązuje do monitorowania środowisk, w których występuje przemoc oraz podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin - w ramach własnych kompetencji. Realizacja procedury wymaga od instytucji pomagających wzajemnej współpracy w celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinie oraz do wykorzystania zasobów środowiska lokalnego.

Procedura Niebieska Karta jest realizowana przez Policję oraz Ośrodki pomocy Społecznej. Mimo wspólnej nazwy i zbieżnego celu (pomoc osobom i rodzinom z problemem przemocy) - są to **dwa różne dokumenty**, które wypełnia się niezależnie od siebie.

NIEBIESKA KARTA W POLICJI

Realizacja procedury przez policję rozpoczyna się od interwencji w sprawie przemocy domowej. Policjanci wezwani na interwencję dotyczącą przemocy domowej mają obowiązek wypełnić formularz Niebieska Karta - który jest skróconą formą notatki policyjnej. W formularzu zawarte są informacje dotyczące danych osób poszkodowanych i sprawcy przemocy, data i czas interwencji. Ponadto w formularzu dokładnie opisane są formy przemocy, zawarta jest także informacja o tym, czy sprawca przemocy znajdował się pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Po dokonaniu interwencji formularz Niebieska Karta trafia do dzielnicowego rejonu, w którym miała miejsce interwencja. Dzielnicowy po otrzymaniu Niebieskiej karty zobowiązany jest do założenia teczki zagadnieniowej zatytułowanej "Przemoc domowa" - w której gromadzona będzie dokumentacja z interwencji oraz z podejmowanych przez dzielnicowego czynności w tej sprawie.

Obowiązkiem dzielnicowego jest również **systematyczne** (co najmniej raz w miesiącu) wizytowanie rodziny w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy. Wszystkie kontakty z rodziną powinny być dokumentowane w formie notatki

urzędowej. Zadaniem dzielnicowego jest także podejmowanie **działań prewencyjnych wobec sprawców przemocy**

Ponadto dzielnicowy zobowiązany jest do nawiązania współpracy z instytucjami i organizacjami zajmującymi się udzielaniem wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy. Dzielnicowy powinien realizować procedurę do momentu rozwiązania problemu, tzn. uznania, na podstawie posiadanej dokumentacji i uzyskanych informacji, że przemoc w rodzinie ustała.

NIEBIESKA KARTA W POMOCY SPOŁECZNEJ

Od kilku lat Niebieska Karta funkcjonuje w Ośrodkach Pomocy Społecznej - jako załącznik do rodzinnego wywiadu środowiskowego. Obowiązek wypełniania tego załącznika w przypadku stwierdzenia przemocy domowej jest zapisany w Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. - z późniejszymi zmianami.

Formularz Niebieska Karta - Pomoc Społeczna zawiera informacje podobne do tych, które zawarte są w formularzu wypełnianym przez policję, tzn. dane sprawcy i ofiary przemocy, formy przemocy, określenie jak długo trwa przemoc, kiedy ostatnio doszło do przemocy, czy są świadkowie. Kolejna część formularza zawiera pytania dotyczące korzystania z pomocy instytucjonalnej - policji, prokuratury, sądu, innych instytucji oraz rezultatów uzyskania pomocy. Trzecia strona zawiera ocenę sytuacji sporządzoną przez pracownika socjalnego na podstawie zebranych informacji oraz plan działań na rzecz rodziny.

Wypełnienie formularza Niebieska Karta - wymaga od pracownika socjalnego podjęcia działań zmierzających do pomocy rodzinie, które powinny być opisane na stronie formularza Niebieska Karta przeznaczonej do monitorowania sytuacji rodzinnej w związku z przemocą domową. Do zadań pracowników socjalnych należy udzielanie wsparcia, poradnictwo, motywowanie rodziny do zmiany sytuacji, podejmowanie interwencji, nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami mogącymi współuczestniczyć w procesie pomagania. Pomoc rodzinie w trudnej sytuacji życiowej wymaga od pracowników pomocy społecznej - realizacji pracy socjalnej, czyli wszelkich działań, umożliwiających rodzinie poprawę funkcjonowania. Praca socjalna jest obowiązkiem pracowników socjalnych i jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Oznacza to, że każda osoba będąca w trudnej sytuacji życiowej - również osoba z problemem przemocy - może zwrócić się o pomoc do pracownika socjalnego.

Zarówno dokument policyjny jak i dokument pomocy społecznej wymaga złożenia podpisu osoby poszkodowanej jako poświadczenia udzielonych informacji. Osoba doświadczająca przemocy może także (na obu kartach) udzielić zgody na przekazanie informacji zawartych w Niebieskiej Karcie innym organizacjom i instytucjom działającym na rzecz osób pokrzywdzonych.